UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

13 päivänä toukokuuta 2014*

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen — Unionin tuomioistuimen tuomio, jossa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen todetaan — Täytäntöönpanon laiminlyönti — SEUT 260 artikla — Valtiontuki — Takaisin periminen — Sääntöjenvastainen ja sisämarkkinoille soveltumaton tukiohjelma — Kyseisen ohjelman perusteella myönnetty yksittäinen tuki — Rahamääräinen seuraamus

Asiassa C-184/11,

jossa on kyse SEUT 260 artiklan 2 kohtaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 18.4.2011,

Euroopan komissio, asiamiehinään C. Urraca Caviedes ja B. Stromsky, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään N. Díaz Abad,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, varapresidentti K. Lenaerts, jaostojen puheenjohtajat A. Tizzano, L. Bay Larsen (esittelevä tuomari), E. Juhász, A. Borg Barthet ja C. G. Fernlund sekä tuomarit A. Rosas, A. Prechal, E. Jarašiūnas ja C. Vajda,

julkisasiamies: E. Sharpston,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.9.2013 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.1.2014 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan komissio vaatii kanteellaan unionin tuomioistuinta

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

— toteamaan, että koska Espanjan kuningaskunta ei ole toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä pannakseen täytäntöön tuomion komissio vastaan Espanja (C-485/03–C-490/03, EU:C:2006:777), joka koskee sitä, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut tukiohjelmasta, jonka Espanja on toteuttanut myöntämällä Álavassa sijaitsevien yritysten tekemille investoinneille 45 prosentin verohyvityksen, 11.7.2001 tehtyyn komission päätökseen 2002/820/EY (EYVL 2002, L 296, s. 1), valtiontukiohjelmasta, jonka Espanja on toteuttanut uusien yritysten hyväksi Álavassa, 11.7.2001 tehtyyn komission päätökseen 2002/892/EY (EYVL 2002, L 314, s. 1), tukiohjelmasta, jonka Espanja on toteuttanut myöntämällä Biskajassa sijaitsevien yritysten tekemille investoinneille 45 prosentin verohyvityksen, 11.7.2001 tehtyyn komission päätökseen 2003/27/EY (EYVL 2003, L 17, s. 1), valtiontukiohjelmasta, jonka Espanja on toteuttanut uusien yritysten hyväksi Biskajassa (Espanjassa), 11.7.2001 tehtyyn komission päätökseen 2002/806/EY (EYVL 2002, L 279, s. 35), valtiontukiohjelmasta, jonka Espanja on toteuttanut myöntämällä Guipúzcoan yritysten investoinneille 45 prosentin verohyvityksen, 11.7.2001 tehtyyn komission päätökseen 2002/894/EY (EYVL 2002, L 314, s. 26) ja valtiontukiohjelmasta, jonka Espanja on toteuttanut uusien yritysten hyväksi Guipúzcoassa, 11.7.2001 tehtyyn komission päätökseen 2002/540/EY (EYVL L 2002, L 174, s. 31; jäljempänä yhdessä riidanalaiset päätökset) perustuvia velvoitteitaan, se ei ole noudattanut kyseisten päätösten ja SEUT 260 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan

— velvoittamaan Espanjan kuningaskunnan maksamaan komissiolle 236 044,80 euron suuruisen uhkasakon tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) täytäntöönpanon kultakin viivästymispäivältä nyt käsiteltävässä asiassa annettavan tuomion julistamispäivästä siihen päivään saakka, jona tuomio komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön

— velvoittamaan Espanjan kuningaskunnan maksamaan komissiolle kiinteämääräisen hyvityksen, jonka määrä saadaan kertomalla 25 817,40 euron suuruinen päiväkohtainen määrä niiden päivien lukumäärällä, joiden ajan rikkominen on jatkunut, tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) julistamisen ja nyt käsiteltävässä asiassa annettavan tuomion julistamisen tai sen päivän, jolloin kyseinen jäsenvaltio on lopettanut rikkomisen, välisenä aikana ja

— velvoittamaan Espanjan kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Asian tausta

2 Komissio teki 11.7.2001 riidanalaiset päätökset, joiden 1 artiklassa todetaan seuraavaa:

— päätös 2002/820:

”Sääntöjenvastainen valtiontuki, jonka Espanja on ottanut [EY] 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti käyttöön Álavassa investoinneille myönnettynä 45 prosentin verohyvityksenä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun Norma Foralin 22/1994, 20 päivänä joulukuuta 1995 annetun Norma Foralin 33/1995 viidennen lisäsäännöksen ja 18 päivänä joulukuuta 1996 annetun Norma Foralin 31/1996 kuudennen lisäsäännöksen nojalla, sellaisena kuin ne ovat muutettuina yhtiöverosta 5 päivänä heinäkuuta 1996 annetun Norma Foralin 24/1996 poikkeussäännöksen 2.11 kohdalla, sekä 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun Norma Foralin 33/1997 yhdennentoista lisäsäännöksen ja 17 päivänä joulukuuta 1998 annetun Norma Foralin 36/1998 seitsemännen lisäsäännöksen nojalla, ei sovellu yhteismarkkinoille”

— päätös 2002/892:

”Veroperustan alennuksena myönnettävä sääntöjenvastainen valtiontuki, joka on otettu [EY] 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti käyttöön Espanjassa, Álavan historiallisessa maakunnassa 5 päivänä heinäkuuta 1996 annetun Norma Foralin 24/1996 26 §:n nojalla, ei sovellu yhteismarkkinoille”

— päätös 2003/27:

”Investoinneista myönnettynä 45 prosentin verohyvityksenä annettu valtiontuki, jonka Espanja on sääntöjenvastaisesti ja [EY] 88 artiklan 3 kohtaa rikkoen ottanut käyttöön Biskajan historiallisessa maakunnassa 26 päivänä joulukuuta 1996 annetun Norma Foralin 7/1996 neljännen lisäsäännöksen nojalla, sellaisena kuin sen voimassaoloaikaa on pidennetty määräämättömäksi ajaksi 2 päivänä huhtikuuta 1998 annetun Norma Foralin 4/1998 – – toisella säännöksellä, ei sovellu yhteismarkkinoille”

— päätös 2002/806:

”Veroperustan alennuksena myönnettävä sääntöjenvastainen valtiontuki, joka on otettu [EY] 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti käyttöön Espanjassa Biskajan historiallisessa seutukunnassa 26 päivänä kesäkuuta 1996 annetun Norma Foralin 3/1996 26 pykälän nojalla, ei sovellu yhteismarkkinoille”

— päätös 2002/894:

”Valtiontuki investoinneille myönnettynä 45 prosentin verohyvityksenä, jonka Espanja on sääntöjenvastaisesti ja [EY] 88 artiklan 3 kohtaa rikkoen ottanut käyttöön Guipúzcoan historiallisessa seutukunnassa 22 päivänä joulukuuta 1997 annetun Norma Foralin 7/1997 kymmenennen lisäsäännöksen nojalla, ei sovellu yhteismarkkinoille”

— päätös 2002/540:

”Veroperustan alennuksena myönnettävä sääntöjenvastainen valtiontuki, joka on otettu [EY] 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti käyttöön Espanjassa, Guipúzcoan historiallisessa maakunnassa 4 päivänä heinäkuuta 1996 annetun Norma Foralin 7/1996 26 §:n nojalla, ei sovellu yhteismarkkinoille”.

3 Kunkin riidanalaisen päätöksen 2 artiklassa Espanjan kuningaskunta velvoitetaan poistamaan käytöstä kyseinen tukiohjelma, koska sen vaikutukset jatkuvat edelleen.

4 Kunkin kyseisen päätöksen 3 artiklassa todetaan seuraavaa:

”1. Espanjan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitetun ja tuensaajille sääntöjenvastaisesti maksetun tuen perimiseksi takaisin.

– –

2. Tuki on maksettava takaisin viipymättä kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen mukaisesti, jos niissä mahdollistetaan päätöksen välitön ja tehokas täytäntöönpano. Takaisin perittävään tukeen sisällytetään korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajien käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti. Korko perustuu aluetukien avustusekvivalenttien laskennassa käytettyyn viitekorkoon.”

5 Kunkin päätöksen 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Espanjan on ilmoitettava kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.”

Tuomio komissio vastaan Espanja

6 Komissio nosti 19.11.2003 EY 88 artiklan 2 kohdan nojalla Espanjan kuningaskuntaa vastaan kuusi jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa kannetta, joissa oli etenkin kyse sen toteamisesta, että kyseinen jäsenvaltio ei ollut toteuttanut asetetuissa määräajoissa kaikkia kunkin riidanalaisen päätöksen 2 ja 3 artiklan säännösten noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä.

7 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi 14.12.2006 antamassaan tuomiossa komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777), että Espanjan kuningaskunta ei ollut noudattanut velvoitettaan toteuttaa kyseisten 2 ja 3 artiklan noudattamisen edellyttämät toimenpiteet.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

8 Komissio pyysi 21.12.2006 ja 7.3.2007 päivätyillä kirjeillä Espanjan kuningaskuntaa toimittamaan sille tietoja tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) täytäntöön panemiseksi toteutetuista toimenpiteistä.

9 Komissio aloitti 11.7.2007 päivätyllä virallisella huomautuksella EY 228 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn ja korosti sitä, että se ei ollut saanut tietoja toimenpiteistä, jotka Espanjan kuningaskunta oli toteuttanut kyseisen tuomion noudattamiseksi.

10 Tähän viralliseen huomautukseen antamassaan vastauksessa Espanjan kuningaskunta toimitti komissiolle 11.9.2007 tietoja mainitussa tuomiossa kyseessä olevien tukiohjelmien (jäljempänä kyseiset tukiohjelmat) edunsaajista, määristä, jotka on perittävä takaisin saman tuomion täytäntöönpanon takaamiseksi, ja näiden määrien takaisin perimiseksi toteutetuista toimenpiteistä.

11 Espanjan kuningaskunnan pyynnöstä komission yksiköiden kanssa pidettiin 3.10.2007 kokous niiden menetelmien täsmentämiseksi, joita oli sovellettava takaisin perittävän tuen määrien määrittämiseksi. Tämän jälkeen Espanjan kuningaskunta ja komissio kävivät kirjeenvaihtoa riidanalaisten päätösten täytäntöönpanosta ja kyseisen täytäntöönpanon takaamiseen sovellettavista menetelmistä.

12 Komissio osoitti 27.6.2008 Espanjan kuningaskunnalle EY 228 artiklan 2 kohdan nojalla 26.6.2008 allekirjoitetun perustellun lausunnon, jossa se katsoi, että kyseinen jäsenvaltio ei ollut toteuttanut kaikkia tarvittavia toimenpiteitä tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) täytäntöön panemiseksi. Se totesi kyseisessä perustellussa lausunnossa etenkin, että ainoastaan osa kyseisten tukiohjelmien perusteella myönnetystä tuesta (jäljempänä kyseinen sääntöjenvastainen tuki) oli peritty takaisin ja että komission saamien tietojen perusteella ei voitu yksilöidä kaikkia kyseisten tukiohjelmien edunsaajia eikä määrittää, millä tavalla Espanjan viranomaiset olivat päätyneet siihen, että osaa kyseisestä sääntöjenvastaisesta tuesta ei ollut perittävä takaisin. Se kehotti lisäksi Espanjan kuningaskuntaa noudattamaan kyseistä perusteltua lausuntoa kahden kuukauden kuluessa lausunnon tiedoksi antamisesta siten, että tämä toteuttaa tarvittavat toimenpiteet kyseisen tuomion täytäntöön panemiseksi.

13 Espanjan viranomaiset vastasivat perusteltuun lausuntoon 28.8.2008 päivätyllä kirjeellä ja totesivat, että ne katsoivat, että komissio ei ottanut huomioon kaikkia aiemmin toimitettuja tietoja, ja antoivat selityksiä kyseisen takaisin perittävän sääntöjenvastaisen tuen määrän määrittämiseen sovellettavasta menetelmästä.

14 Tämän jälkeen Espanjan viranomaisten ja komission välillä pidettiin kaksi uutta kokousta ja käytiin kirjeenvaihtoa niiden toimenpiteiden täsmentämiseksi, jotka Espanjan kuningaskunnan oli toteutettava tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) täytäntöönpanon takaamiseksi.

15 Tässä tilanteessa komissio nosti 18.4.2011 nyt käsiteltävän kanteen.

Tämän oikeudenkäynnin aikana tapahtuneet seikat

16 Sen jälkeen, kun Espanjan kuningaskunta oli toimittanut peräkkäin tietoja ja asiakirjoja, jotka koskivat kyseisen sääntöjenvastaisen tuen takaisin perimistä, komissio katsoi 30.10.2013, että kyseinen jäsenvaltio oli noudattanut tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) mukaisia velvoitteitaan.

17 Näin ollen komissio katsoo, ettei Espanjan kuningaskunnalle ole enää tarpeen määrätä uhkasakkoa. Se pysyy kuitenkin vaatimuksessaan, jonka mukaan kyseinen jäsenvaltio on velvoitettava maksamaan kiinteämääräinen hyvitys.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten lausumat

18 Espanjan kuningaskunta väittää, että komission kanne on hylättävä, koska siinä ei täsmennetä sääntöjenvastaisen tuen, jota ei ollut peritty takaisin, määriä, jotka vastaavat kutakin jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä, johon on vedottu, kutakin riidanalaista päätöstä ja kutakin kyseisten tukiohjelmien edunsaajaa.

19 Komissio katsoo, että sen kanteessa annetaan riittävät tiedot määristä, jotka olivat yhä perimättä takaisin, ja että Espanjan kuningaskunta voi helposti laskea kyseiset summat kunkin riidanalaisen päätöksen osalta.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

20 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 38 artiklan 1 kohdan, sellaisena kuin se oli voimassa ajankohtana, jolloin komissio nosti kanteensa, mukaan komission on kaikissa SEUT 260 artiklan nojalla nostamissaan kanteissa ilmoitettava ne täsmälliset kanneperusteet, joista unionin tuomioistuinta pyydetään lausumaan, sekä vähintään yhteenvedonomaisesti ne oikeudelliset seikat ja tosiseikat, joihin kanneperusteet perustuvat (ks. analogisesti tuomio komissio v. Tanska, C-52/90, EU:C:1992:151, 17 kohta ja tuomio komissio v. Puola, C-281/11, EU:C:2013:855, 53 kohta).

21 Tässä yhteydessä on todettava, että sekä komission kannekirjelmän perusteluista että siinä esitetyistä vaatimuksista ilmenee selvästi, että komissio moittii Espanjan kuningaskuntaa siitä, että se ei ole toteuttanut toimenpiteitä tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) täytäntöön panemiseksi, koska se ei ollut perinyt takaisin huomattavaa osaa kyseisestä sääntöjenvastaisesta tuesta.

22 Erityisesti sen osalta, että kannekirjelmässä ei ole yksityiskohtaista mainintaa tuen, jota ei ollut peritty takaisin, määrän jakautumisesta, on muistutettava, että kun kyse on tukiohjelmia koskevien päätösten täytäntöönpanosta, asianomaisen jäsenvaltion viranomaisten tehtävänä on siinä vaiheessa, kun tukea peritään takaisin, tutkia kunkin kyseessä olevan yrityksen yksilöllinen tilanne (ks. vastaavasti tuomio Comitato ”Venezia vuole vivere” ym. v. komissio, C-71/09 P, C-73/09 P ja C-76/09 P, EU:C:2011:368, 63, 64 ja 121 kohta ja tuomio komissio v. Italia, C-613/11, EU:C:2013:192, 40 kohta), koska kyseisillä viranomaisilla on parhaimmat mahdollisuudet määrittää tarkat määrät, jotka on palautettava (tuomio

komissio v. Ranska, C-441/06, EU:C:2007:616, 39 kohta). Tästä seuraa, että komissio voi sääntöjenvastaisen tuen takaisinperintämenettelyn aikana tyytyä vaatimaan kyseessä olevien tukimäärien palauttamisvelvollisuuden noudattamista ja jättää kansallisten viranomaisten huoleksi laskea takaisin perittävien summien täsmällinen määrä (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Kreikka, C-369/07, EU:C:2009:428, 49 kohta).

23 Tässä tilanteessa kannekirjelmän täsmällisyyttä ja johdonmukaisuutta koskeva vaatimus ei voi merkitä sitä, että komissio olisi jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen, joka koskee toimenpiteiden toteuttamista sellaisen tuomion täytäntöön panemiseksi, jossa on todettu, että jäsenvaltio ei ole noudattanut velvoitettaan periä takaisin sääntöjenvastainen tuki, nostamisen yhteydessä velvollinen ilmoittamaan kannekirjelmässään tietyn päätöksen nojalla takaisin perittävän tuen täsmällisen määrän tai jopa kultakin sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi todetun tukiohjelman edunsaajalta takaisin perittävän tuen täsmällisen määrän.

24 Espanjan kuningaskunnan esittämä kannetta koskeva oikeudenkäyntiväite on näin ollen hylättävä.

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen

Asianosaisten lausumat

25 Komissio väittää, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut riidanalaisten päätösten ja tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) mukaisia velvoitteitaan, kun se ei ollut perinyt kyseistä sääntöjenvastaista tukea kokonaisuudessaan takaisin.

26 Komissio toteaa erityisesti, että perusteet, jotka Espanjan viranomaiset esittävät kyseisen tuen osan takaisin perimättä jättämiseksi ja jotka koskevat kyseisen tuen sisämarkkinoille soveltumista, vähämerkityksistä tukea koskevien sääntöjen mukaisen enintään 100 000 euron suuruisen vähennyksen soveltamista ja taannehtivien verovähennysten huomioon ottamista, eivät ole perusteltuja tai niiden tueksi ei ole esitetty riittävää näyttöä. Komissio väittää myös, että tiettyjä Espanjan viranomaisten antamia maksumääräyksiä ei ole pantu täytäntöön.

27 Komissio päättelee tästä, että määrät, joita ei ollut vielä peritty takaisin, kun se nosti kanteensa, ovat noin 87 prosenttia kyseisen takaisin perittävän sääntöjenvastaisen tuen kokonaismäärästä.

28 Espanjan kuningaskunta riitauttaa komission tekemän kokonaisarvion ja katsoo, että takaisin perimistä koskevan velvoitteen piiriin kuuluva kyseinen sääntöjenvastainen tuki on peritty takaisin.

29 Kyseinen jäsenvaltio väittää erityisesti, että kyseisten yksittäisten tukien soveltumista sisämarkkinoille ei ole arvioitava alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen (EYVL 1998, C 74, s. 9) perusteella ja että nämä tuet täyttävät joka tapauksessa kyseisissä suuntaviivoissa asetetun kannustavaa vaikutusta koskevan ehdon tai muissa erityisissä säännöissä asetetut ehdot.

30 Se esittää lisäksi, että vähämerkityksisestä tuesta annetussa komission tiedonannossa (EYVL 1996, C 68, s. 9) vahvistettujen sääntöjen soveltaminen mahdollistaa sen, että Espanjan viranomaiset eivät peri takaisin kyseisten tukiohjelmien edunsaajille myönnettyjä määriä, jotka eivät ylitä 100 000 euron enimmäismäärää kultakin kyseisessä tiedonannossa vahvistetulta kolmen vuoden ajanjaksolta.

31 Espanjan kuningaskunta väittää lisäksi, että sen on voitava myöntää taannehtivasti kyseisten tukiohjelmien edunsaajille kansallisessa lainsäädännössä säädetyt verovähennykset, joita kyseisiin edunsaajiin ei ole sovellettu sen takia, että ne olivat saaneet kyseistä sääntöjenvastaista tukea.

32 Kyseinen jäsenvaltio kiistää myös komission väitteet, jotka koskevat sitä, että maksumääräyksiä ei ole pantu täytäntöön, ja riitauttaa komission ehdottaman korkojen laskemisen korkoa korolle -menetelmän mukaisesti.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

33 Sen selvittämiseksi, onko Espanjan kuningaskunta toteuttanut kaikki tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) noudattamisen edellyttämät toimenpiteet, on tarkastettava, ovatko tuensaajayritykset palauttaneet kyseisen sääntöjenvastaisen tuen määrät.

34 Tässä yhteydessä on muistutettava, että EY 228 artiklan 2 kohtaa koskevan unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kyseisessä määräyksessä tarkoitetun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen kannalta ratkaisevana ajankohtana on pidettävä kyseisen määräyksen nojalla annetussa perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymishetkeä (ks. tuomio komissio v. Ranska, C-304/02, EU:C:2005:444, 30 kohta ja tuomio komissio v. Kreikka, EU:C:2009:428, 43 kohta).

35 Koska EUT-sopimuksella on poistettu perustellun lausunnon antamista koskeva vaihe SEUT 260 artiklan 2 kohtaan perustuvassa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä, SEUT 260 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen kannalta ratkaisevana ajankohtana on pidettävä kyseisen määräyksen nojalla annetussa virallisessa huomautuksessa asetetun määräajan päättymishetkeä (tuomio komissio v. Espanja, C-610/10, EU:C:2012:781, 67 kohta ja tuomio komissio v. Luxemburg, C-576/11, EU:C:2013:773, 29 kohta).

36 Jos jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely on kuitenkin aloitettu EY 228 artiklan 2 kohdan nojalla ja perusteltu lausunto on annettu ennen Lissabonin sopimuksen voimaantulopäivää eli ennen 1.12.2009, jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen kannalta ratkaisevana ajankohtana on pidettävä kyseisessä perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymishetkeä (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Belgia, C-533/11, EU:C:2013:659, 32 kohta).

37 Tästä seuraa, että koska komissio on nyt käsiteltävässä asiassa antanut perustellun lausunnon 26.6.2008, jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen kannalta ratkaisevana ajankohtana on pidettävä kyseisessä perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymishetkeä eli 27.8.2008.

38 On selvää, että kyseiseen hetkeen mennessä Espanjan viranomaiset eivät olleet perineet kokonaisuudessaan takaisin kyseistä takaisin perittävää sääntöjenvastaista tukea.

39 Vaikka Espanjan kuningaskunta esittää erilaisia väitteitä, jotka koskevat kyseisen takaisin perittävän tai tosiasiallisesti takaisin perityn sääntöjenvastaisen tuen määrää, kirjallisista vastauksista unionin tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin ja istunnossa esitetyistä täsmennyksistä nimittäin ilmenee, että Espanjan kuningaskunta myöntää, että vaikka kaikki kyseiset väitteet otettaisiin tutkittaviksi ja katsottaisiin perustelluiksi, on niin, että merkittävää osaa tuesta, joka oli perittävä takaisin tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) täytäntöön panemiseksi, ei ollut peritty takaisin komission perustellussa lausunnossa asettaman määräajan päättymiseen mennessä.

40 Espanjan kuningaskunta ei voi näin ollen pätevästi väittää, että se on toteuttanut kyseisessä määräajassa kaikki tarvittavat toimenpiteet kyseisen sääntöjenvastaisen tuen takaisinperintämenettelyn asianmukaiseksi loppuun saattamiseksi.

41 Näin ollen on todettava, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut SEUT 260 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei komission 26.6.2008 antamassa perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymiseen mennessä ollut toteuttanut kaikkia toimenpiteitä tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) täytäntöön panemiseksi.

Rahamääräiset seuraamukset

Kunkin riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon laiminlyönnin asteen yksilöintiä koskeva vaatimus

Asianosaisten lausumat

42 Espanjan kuningaskunta väittää, että unionin tuomioistuin on velvollinen täsmentämään kunkin riidanalaisen päätöksen osalta summat, joita ei ollut vielä peritty takaisin, koska kyseinen jäsenvaltio joutuu kansallisen oikeutensa nojalla vyöryttämään unionin tuomioistuimen määräämät seuraamukset niiden valtionsisäisten yksikköjen vastattavaksi, jotka ovat vastuussa unionin oikeuden rikkomisesta.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

43 Tässä yhteydessä on korostettava sitä, että keskushallinnon ja aluehallinnon toimivallan jakamisella sisäisesti ei voi olla vaikutusta SEUT 260 artiklan soveltamisen kannalta, koska asianomainen jäsenvaltio on Euroopan unioniin nähden yksin vastuussa siitä, että unionin oikeudessa asetettuja velvoitteita noudatetaan (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Espanja, EU:C:2012:781, 132 kohta).

44 Tästä seuraa, että unionin tuomioistuimen SEUT 260 artiklan 2 kohdassa tarkoitetussa menettelyssä esittämä toteamus jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä ei voi olla riippuvainen asianomaisen jäsenvaltion sisäisen organisaation erityispiirteistä.

45 Lisäksi tämän tuomion 22 kohdassa esitetyistä seikoista ilmenee, että Espanjan kuningaskunnan tehtävänä on tutkia kunkin kyseessä olevan yrityksen yksilöllinen tilanne ja laskea tuen, joka olisi tosiasiallisesti pitänyt periä takaisin riidanalaisten päätösten nojalla, täsmällinen määrä siten, että se ottaa huomioon kyseisistä päätöksistä ilmenevät tiedot.

46 Tämä Espanjan kuningaskunnan vaatimus on näin ollen hylättävä.

Kiinteämääräinen hyvitys

Asianosaisten lausumat

47 Komissio katsoo, että kaikki todettuun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämiseen liittyvät oikeudelliset seikat ja tosiseikat ovat osoitus siitä, että se, että vastaavien unionin oikeuden rikkomisten toistuminen tulevaisuudessa estetään tehokkaasti, edellyttää kiinteämääräisen hyvityksen määräämisen kaltaisen ehkäisevän toimenpiteen toteuttamista.

48 Komissio ehdottaa 13.12.2005 antamansa tiedonannon, jonka otsikko on ”EY:n perustamissopimuksen 228 artiklan soveltaminen” (SEC(2005) 1658) (EUVL 2007, C 126, s. 12), sellaisena kuin se on saatettuna ajan tasalle komission 20.7.2010 antamalla tiedonannolla, jonka otsikko on ”Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 260 artiklan soveltaminen – komission unionin tuomioistuimelle rikkomusmenettelyn yhteydessä ehdottamien kiinteämääräisten hyvitysten ja uhkasakkojen laskennassa käytettävien tietojen päivittäminen” (SEC(2010) 923/3), nojalla, että kyseisen kiinteämääräisen hyvityksen määrä lasketaan määrittämällä ensimmäisessä vaiheessa päiväkohtainen määrä, joka saadaan kertomalla kiinteämääräinen perusmaksu rikkomisen vakavuuteen perustuvalla kertoimella ja ”kertoimella n”, jossa otetaan huomioon sekä velvoitteensa laiminlyöneen jäsenvaltion maksukyky että sillä Euroopan unionin neuvostossa oleva äänimäärä. Toisessa vaiheessa kyseinen päiväkohtainen määrä on kerrottava jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen kestoa vastaavien päivien lukumäärällä, jotta saadaan kiinteämääräisen hyvityksen kokonaismäärä.

49 Rikkomisen kestosta komissio toteaa, että todettu jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen on kestänyt 2 500 päivää tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) julistamispäivästä lukien. Tämä kesto perustuu Espanjan kuningaskunnan tahtoon viivästyttää kyseisen sääntöjenvastaisen tuen takaisin perimistä siten, että se on ilmoittanut komissiolle tietyistä kohtaamistaan vaikeuksista vasta perustellun lausunnon lähettämisen jälkeen eli yli kahdeksan vuotta riidanalaisten päätösten tekemisen jälkeen.

50 Rikkomisen vakavuuden osalta kyseinen toimielin muistuttaa, että valtiontukea koskevat EUT-sopimuksen määräykset ovat perustavanlaatuisia. Se korostaa myös sitä, että yli 100 yritystä on ollut kyseisten tukiohjelmien edunsaajina ja että todetun rikkomisen vakavuus ilmenee tukien, joita ei ollut peritty takaisin, määrästä, joka on 569 041 135,75 euroa eli 87 prosenttia takaisin perittävästä kokonaismäärästä. Se toteaa lisäksi, että kyse ei ole ensimmäisestä tapauksesta, jossa Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut velvoitteitaan periä takaisin sääntöjenvastaiset ja sisämarkkinoille soveltumattomat tuet välittömästi ja tehokkaasti.

51 Näiden seikkojen perusteella komissio katsoo, että 64 543 500 euron suuruinen kiinteämääräinen hyvitys on asian olosuhteisiin nähden sopiva ja oikeassa suhteessa kyseiseen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämiseen sekä asianomaisen jäsenvaltion maksukykyyn. Tämä määrä saadaan kertomalla 25 817,40 euron suuruinen päiväkohtainen määrä, joka saadaan kertomalla 210 euron suuruinen päiväkohtainen kiinteämääräinen perusmaksu rikkomisen vakavuuteen perustuvalla yhdestä kahteenkymmeneen olevan asteikon kertoimella yhdeksän ja 13,66 suuruisella kertoimella ”n”, rikkomisen kestoa vastaavien päivien lukumäärällä, joksi on vahvistettu 2 500.

52 Espanjan kuningaskunta toteaa aluksi, että komission käyttämä menetelmä, joka ilmenee tämän tuomion 48 kohdassa mainitusta tiedonannosta, ei sido unionin tuomioistuinta.

53 Se korostaa seuraavaksi sitä, että tiettyjen summien takaisin perimisen viivästyminen ei perustu tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) täytäntöönpanon laiminlyöntiin vaan erimielisyyteen tuen takaisinperintämenettelyn, jonka kestosta komissio on osittain vastuussa, yhteydessä sovellettavista kriteereistä.

54 Espanjan kuningaskunta riitauttaa lisäksi rikkomisen vakavuuden ja väittää, että nyt käsiteltävässä asiassa komissio käyttää ensimmäistä kertaa verotuksellisiin toimenpiteisiin liittyvää valtiontukea koskevaa toimivaltaansa, mikä asettaa nyt käsiteltävässä asiassa rikotuksi väitettyjen sääntöjen merkityksen oikeisiin mittasuhteisiin. Rikkomisen vakavuuteen perustuvaksi kertoimeksi on näin ollen vahvistettava 1.

55 Se katsoo lisäksi, että on otettava huomioon se, että kyseinen rikkominen koskee ainoastaan yhtä aluetta, jolla on merkittävä itsemääräämisoikeus ja jonka osuus Espanjan bruttokansantuotteesta (BKT) on 6,24 prosenttia, ja vahvistettava kiinteämääräiseksi perusmaksuksi 13 euroa. Tämä erityispiirre merkitsee nimittäin jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen vakavuuden vähenemistä, sillä se rajoittaa vaikutuksia, joita jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisellä on yleisiin ja yksityisiin etuihin.

56 Espanjan kuningaskunta väittää lopuksi, että sillä, että unionin tuomioistuin on todennut kahdessa muussa asiassa, että kyseinen jäsenvaltio ei ole noudattanut valtiontukea koskevia sääntöjä, ei ole merkitystä.

57 Se päättelee näistä seikoista, että päiväkohtaisen määrän, jota käytetään kiinteämääräisen hyvityksen laskemiseen, on oltava korkeintaan 177,58 euroa.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

58 Aluksi on muistutettava, että unionin tuomioistuimen on päätettävä kussakin asiassa sen käsiteltäväksi saatettuun tapaukseen liittyvien olosuhteiden perusteella ja sen mukaisesti, minkä verran sen mielestä tarvitaan taivuttelua ja ennaltaehkäisevyyttä, niistä rahamääräisistä seuraamuksista, kuten kiinteämääräisen hyvityksen määräämisestä, jotka ovat asianmukaisia muun muassa vastaavien unionin oikeuden rikkomisten toistumisen ehkäisemiseksi (tuomio komissio v. Ranska, C-121/07, EU:C:2008:695, 59 kohta ja tuomio komissio v. Irlanti, C-279/11, EU:C:2012:834, 66 kohta).

59 Kiinteämääräisen hyvityksen määrääminen riippuu pääasiallisesti niiden seurausten arvioinnista, joita asianomaisen jäsenvaltion velvoitteiden täytäntöönpanon laiminlyönnistä aiheutuu yksityisille ja julkisille eduille, erityisesti silloin, kun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen on jatkunut pitkään sen tuomion julistamisen jälkeen, jossa se alun perin todettiin (tuomio komissio v. Ranska, EU:C:2008:695, 58 kohta ja tuomio komissio v. Tšekki, C-241/11, EU:C:2013:423, 40 kohta).

60 Kiinteämääräisen hyvityksen määrääminen ja hyvityksen mahdollisen määrän vahvistaminen on tehtävä kussakin yksittäistapauksessa kaikkien niiden asian kannalta merkityksellisten seikkojen perusteella, jotka liittyvät sekä todetun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen piirteisiin että sen asianomaisen jäsenvaltion asenteeseen, jota SEUT 260 artiklan nojalla aloitettu menettely koskee. Kyseisellä määräyksellä annetaan tältä osin unionin tuomioistuimelle laaja harkintavalta päättää tällaisen seuraamuksen määräämisestä tai määräämättä jättämisestä ja määritellä tarvittaessa sen suuruus (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Espanja, EU:C:2012:781, 141 kohta ja tuomio komissio v. Luxemburg, EU:C:2013:773, 58 ja 59 kohta).

61 Näin ollen komission esitykset eivät sido unionin tuomioistuinta, ja niitä on pidettävä vain hyödyllisenä viitelähtökohtana. Vastaavasti komission vahvistamat suuntaviivat, sellaisina kuin ne ovat sen tiedonannoissa, eivät sido unionin tuomioistuinta, vaan ne palvelevat avoimuuden, ennustettavuuden ja oikeusvarmuuden toteutumista komission toiminnassa (tuomio komissio v. Portugali, C-70/06, EU:C:2008:3, 34 kohta ja tuomio komissio v. Kreikka, EU:C:2009:428, 112 kohta).

62 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuin katsoo, että seuraavat seikat on otettava huomioon lausuttaessa komission esittämästä kiinteämääräisen hyvityksen määräämistä koskevasta vaatimuksesta.

63 Ensinnäkin todetun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen keston osalta ei ole kiistetty sitä, että kyseisen sääntöjenvastaisen tuen takaisinperintämenettely on jatkunut yli viiden vuoden ajan tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) julistamisen jälkeen.

64 Vakiintuneessa oikeuskäytännössä katsotaan kuitenkin, että asianomaisen jäsenvaltion on saatava maksettavat summat perityiksi tehokkaasti takaisin, eikä asetettujen määräaikojen jälkeen tapahtunut takaisinperintä täytä EY:n perustamissopimuksessa asetettuja edellytyksiä (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Italia, C-496/09, EU:C:2011:740, 86 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

65 Tässä yhteydessä on todettava, että Espanjan kuningaskunnan esittämää väitettä, jonka mukaan tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) täytäntöönpanon todettu viivästyminen on perusteltua sen vuoksi, että komission kanssa on erimielisyyksiä, jotka perustuvat siihen, ettei ole olemassa merkityksellistä ennakkotapausta, ei voida hyväksyä.

66 Vaikka on totta, että tietyt kyseisen jäsenvaltion kyseisen sääntöjenvastaisen tuen takaisinperintämenettelyn aikana esiin nostamista ongelmista olivat uudenlaisia, unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä nimittäin ilmenee, että jäsenvaltion, joka valtiontukea koskevaa komission päätöstä täytäntöön pannessaan kohtaa yllättäviä ja ennalta arvaamattomia vaikeuksia tai jonka tietoon tulee sellaisia seurauksia, joita komissio ei ollut ottanut

huomioon, on saatettava nämä ongelmat viimeksi mainitun arvioitaviksi ehdottamalla asianmukaisia muutoksia kyseiseen päätökseen (tuomio komissio v. Kreikka, C-354/10, EU:C:2012:109, 70 kohta ja tuomio komissio v. Italia, C-411/12, EU:C:2013:832, 38 kohta).

67 Unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ilmenee kuitenkin, että Espanjan viranomaiset eivät ole ottaneet yhteyttä komissioon ennen virallisen huomautuksen vastaanottamista ja ovat aloittaneet kohtaamiensa ongelmien saattamisen kyseisen toimielimen käsiteltäviksi yksityiskohtaisesti vasta lähes kaksi vuotta tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) julistamisen jälkeen.

68 Näistä seikoista seuraa, että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen, josta Espanjan kuningaskuntaa moititaan, on jatkunut huomattava pitkään, eikä sillä missään tapauksessa ole yhteyttä sääntöjenvastaisiksi ja sisämarkkinoille soveltumattomiksi todettujen ohjelmien mukaisesti maksetun tuen takaisinperintään liittyviin vaikeuksiin.

69 Toiseksi rikkomisen vakavuuden yhteydessä on muistutettava valtiontukea koskevien EY:n perustamissopimuksen määräysten perustavanlaatuisesta luonteesta (tuomio komissio v. Kreikka, EU:C:2009:428, 118 kohta ja tuomio komissio v. Espanja, EU:C:2012:781, 125 kohta).

70 Sekä riidanalaisten päätösten että tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) perustana olevat säännöt nimittäin ilmentävät yhtä keskeistä tehtävää, joka unionille on annettu EY 2 artiklassa, eli yhteismarkkinoiden toteuttamista, ja EY 3 artiklan 1 kohdan g alakohdassa, jonka mukaan yhteisön toimintaan sisältyy järjestelmä, jolla taataan, ettei kilpailu sisämarkkinoilla vääristy (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Kreikka, EU:C:2009:428, 119 kohta).

71 Nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa rikottujen unionin määräysten tärkeyttä kuvastaa muun muassa se, että sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomiksi todetun tuen takaisinmaksulla poistetaan tuen antamasta kilpailuedusta johtuva kilpailun vääristymä ja että kyseisen tuen palauttamisen seurauksena tuensaaja menettää markkinoilla kilpailijoihinsa verrattuna sääntöjenvastaisesti saamansa edun (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Espanja, EU:C:2012:781, 127 kohta).

72 Vaikka se seikka, johon Espanjan kuningaskunta on vedonnut, että riidanalaiset päätökset merkitsevät ensimmäistä tapausta, jossa komissio on käyttänyt toimivaltaansa yritysten välittömään verotukseen liittyvän valtiontuen valvonnan alalla, olisi näytetty toteen, tämä seikka ei ole tässä yhteydessä missään tapauksessa omiaan vähentämään kyseisen sääntöjenvastaisen tuen takaisinperintään liittyvää intressiä sen jälkeen, kun ohjelmat, joiden perusteella kyseinen tuki on myönnetty, on luokiteltu riidanalaisissa päätöksissä.

73 Nyt käsiteltävässä asiassa kyseinen sääntöjenvastainen tuki on erityisen haitallinen kilpailulle, koska sen määrä on huomattava ja tuensaajia on paljon, riippumatta talouden alasta, jolla saajat toimivat (ks. analogisesti tuomio komissio v. Italia, EU:C:2011:740, 63 kohta).

74 Vaikka asianosaisten välillä on tämän oikeudenkäynnin päättyessä edelleen huomattavia erimielisyyksiä siitä, mikä oli riidanalaisten päätösten täytäntöönpanon laiminlyönnin aste perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymishetkellä, on – vaikka hyväksyttäisiin Espanjan kuningaskunnan väite, joka on esitetty vastauksena unionin tuomioistuimen esittämään kysymykseen ja jonka mukaan takaisin perittävä summa oli tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777) julistamispäivänä 179,1 miljoonaa euroa ja nyt käsiteltävän kanteen nostamispäivänä 91 miljoonaa euroa – lisäksi selvää yhtäältä, että sääntöjenvastaisen tuen, joka oli yhä perimättä takaisin, määrät olivat absoluuttisesti merkittäviä ja kyseinen jäsenvaltio oli tunnustanut ne merkittäviksi, ja toisaalta, että yli puolta kyseisistä määristä ei ollut peritty takaisin viimeksi mainittuun hetkeen mennessä.

75 Kolmanneksi on todettava, että Espanjan kuningaskunnan osalta on jo annettu useita tuomioita, joissa on todettu jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen, koska Espanjan kuningaskunta ei ollut perinyt välittömästi ja tehokkaasti takaisin sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi todettua tukea.

76 Tuomiossa komissio vastaan Espanja (EU:C:2006:777), jonka täytäntöönpanon laiminlyönti on johtanut tähän oikeudenkäyntiin, tehdyn toteamuksen, joka koskee riidanalaisten päätösten välittömän ja tehokkaan täytäntöönpanon laiminlyöntiä, lisäksi unionin tuomioistuin on nimittäin todennut useita muita jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisiä muun muassa tuomiossa komissio vastaan Espanja (C-499/99, EU:C:2002:408), tuomiossa komissio vastaan Espanja (C-404/00, EU:C:2003:373), tuomiossa komissio vastaan Espanja (C-177/06, EU:C:2007:538) ja tuomiossa komissio vastaan Espanja (C-529/09, EU:C:2013:31).

77 Lisäksi unionin tuomioistuin totesi tuomiossa komissio vastaan Espanja (EU:C:2012:781), että Espanjan kuningaskunta ei ollut noudattanut SEUT 260 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ollut toteuttanut kaikkia tuomion komissio vastaan Espanja (EU:C:2002:408) täytäntöön panemiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

78 Se, että jäsenvaltio tällä tavalla rikkoo toistamiseen jäsenyysvelvoitteitaan jollakin nimenomaisella unionin toiminnan alalla, voi olla osoitus siitä, että se, että vastaavien unionin oikeuden rikkomisten toistuminen tulevaisuudessa estetään tehokkaasti, edellyttää kiinteämääräisen hyvityksen määräämisen kaltaisen ehkäisevän toimenpiteen toteuttamista (tuomio komissio v. Ranska, EU:C:2008:695, 69 kohta ja tuomio komissio v. Irlanti, EU:C:2012:834, 70 kohta).

79 Edellä esitetyn perusteella unionin tuomioistuin katsoo, että tässä oikeudenkäynnissä on perusteltua velvoittaa Espanjan kuningaskunta maksamaan kiinteämääräinen hyvitys.

80 Kiinteämääräisen hyvityksen määrässä on otettava huomioon tämän tuomion 63–78 kohdassa esitettyjen seikkojen lisäksi Espanjan kuningaskunnan maksukyky (ks. vastaavasti tuomio komissio v. Espanja, EU:C:2012:781, 131 kohta).

81 Espanjan kuningaskunnan väite, jonka mukaan kiinteämääräisen hyvityksen määrää on pienennettävä, koska rikkominen koskee ainoastaan yhtä autonomista aluetta eikä koko Espanjan kuningaskunnan aluetta, ei sen sijaan voi menestyä.

82 Toisin kuin kyseinen jäsenvaltio väittää, tämä seikka ei voi nimittäin johtaa siihen, että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen vakavuus – joka ilmenee muun muassa, kun tämän tuomion 69–73 kohdassa esitetyt seikat otetaan huomioon, todetusta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä aiheutuneen kilpailun vääristymän merkityksestä, jota arvioitaessa otetaan huomioon kyseisen sääntöjenvastaisen tuen määrä, sen saajien määrä ja kyseisten tukiohjelmien monialaisuus – vähenee.

83 Näiden seikkojen perusteella unionin tuomioistuin katsoo, että nyt käsiteltävän asian olosuhteita arvioidaan asianmukaisesti, kun Espanjan kuningaskunnan maksettavaksi määrätään kiinteämääräinen hyvitys, jonka suuruus on 30 miljoonaa euroa.

84 Espanjan kuningaskunta on näin ollen velvoitettava maksamaan komissiolle ”Euroopan unionin omat varat” -tilille 30 miljoonan euron suuruinen kiinteämääräinen hyvitys.

Oikeudenkäyntikulut

85 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Espanjan kuningaskunnan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen on todettu, Espanjan kuningaskunta on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut SEUT 260 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei Euroopan komission 26.6.2008 antamassa perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättymishetkeen mennessä ollut toteuttanut kaikkia toimenpiteitä tuomion komissio vastaan Espanja (C-485/03–C-490/03, EU:C:2006:777) täytäntöön panemiseksi.

2) Espanjan kuningaskunta velvoitetaan maksamaan Euroopan komissiolle ”Euroopan unionin omat varat” -tilille 30 miljoonan euron suuruinen kiinteämääräinen hyvitys.

3) Espanjan kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset